

Nr 33.

Ankom till Riksdagens kansli den 12 april 1910 kl. 4 e. m.

*Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen
angående lönereglering vid tandläkarinstitutet.*

(2:a A.)

I en den 28 sistlidne januari till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (nr 77) har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden samma dag samt med återkallande af den i propositionen angående statsverkets tillstånd och behof gjorda framställningen rörande lönereglering vid tandläkarinstitutet föreslagit Riksdagen att

dels godkänna den af vederbörande departementschef förordade nya aflöningsstat för tandläkarinstitutet jämte af departementschefen angifna, för åtnjutande af däri upptagna aflöningsförmåner föreslagna villkor och bestämmelser,

dels förklara, att enhvar, som med eller efter ingången af det år, med hvars början den nya staten träder i kraft, tillträder ordinarie befattning vid tandläkarinstitutet, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, samt att de förutvarande innehafvarne af ordinarie lärarbefattningar vid institutet, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem,

dels medgifva, att samtliga befattningshafvares vid tandläkarinstitutet ålderstillägg enligt staten må utgå af det under riksstatens åttionde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg,

dels ock höja det under anslagen till karolinska mediko-kirurgiska institutet med rubrik: tandläkarinstitutet, uppförda ordinarie förslagsanslaget från dess nuvarande belopp af: högst 16,000 kronor med 15,700 kronor, eller till: högst 31,700 kronor.

Beträffande den till stöd för framställningen förebragta utredningen tillåter sig utskottet att hänvisa till propositionen.

Utskottets
yttrande.

I afseende å institutets organisation är af Kungl. Maj:t endast föreslagen den förändring, att de tre biträdande lärartjänster, för hvilkas aflönande med 3,000 kronor hvardera medel för närvarande äro anvisade på extra stat, nu skulle uppföras å ordinarie stat; och har utskottet intet att häremot erinra.

Beträffande aflöningarna äro dessa för de tre hufvudlärarne, nämligen i protéslära och tandreglering, i tandkirurgi och i tandfyllningskonst, upptagna till respektive 5,500, 5,000 och 4,500 kronor i stället för nu utgående å resp. 4,500, 3,500 och 3,000 kronor, hvarjämte för samtliga dessa lärare, af hvilka endast de två sistnämnda enligt gällande stat äro berättigade till ålderstillägg till lönen med 500 kronor efter fem år, föreslagits två ålderstillägg å hvarterdera 500 kronor efter fem och tio år. Dessa aflöningsbelopp har utskottet jämväl ansett sig böra tillstyrka. Vidkommande fördelningen af begynnelseaflöningen i lön och tjänstgöringspenningar har, enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår, lönerегleringskommittén i sitt i ärendet afgifna utlåtande föreslagit, att den olikhet aflöningsbeloppen emellan, som med hänsyn till omfattningen af det vederbörande lärare åliggande arbete och däraf beroende större eller mindre möjlighet att förskaffa sig inkomster utom tjänsten borde förefinnas, skulle läggas på tjänstgöringspenningarna, hvarigenom densamma ock komme att vid tjänstledighet göra sig gällande till förmån för vikarierna; och har kommittén med anledning häraf ansett, att samtliga begynnelseaflöningarna borde bestämmas till 3,000 kronor samt tjänstgöringspenningarna till respektive 2,500, 2,000 och 1,500 kronor. Departementschefen däremot har ansett, att olikheten i aflöningsbeloppen konsekvent fordrade en liknande skillnad i pensionsbeloppen, å hvilka endast själfva lönen utöfvade inflytande, och har därför upptagit lön och tjänstgöringspenningar för de särskilda tjänsterna till respektive 3,600 och 1,900 kronor, 3,300 och 1,700 kronor samt 3,000 och 1,500 kronor. Utskottet håller före, att denna fråga bör ordnas så, att för läraren i protés och tandreglering, hvilkens arbete, enligt hvad samtliga myndigheter, som i ärendet yttrat sig, äro ense om, är mera omfattande än de båda andra hufvudlärarnes, själfva

lönen och som följd däraf äfven pensionen bestämmes till högre belopp än för de sistnämnda lärarne, hvilka synas böra hafva sinsemellan lika lön och lika pension; och föreslår utskottet i sådant afseende, att den förstnämnde lärarens aflöning fördelas i lön 3,500 kronor och tjänstgöringspenningar 2,000 kronor, hvaremot utskottet beträffande fördelningen af de andra lärarnes aflöning biträder kommitténs förslag, att lönen för dem båda sättes till samma belopp 3,000 kronor samt tjänstgöringspenningarna till respektive 2,000 och 1,500 kronor.

Vaktmästarens aflöning har af kommittén föreslagits till 1,200 kronor med ett ålderstillägg å 100 kronor, men har departementschefen, med hänvisning till att vaktmästarne vid karolinska institutet ägde rätt till två ålderstillägg å hvarterda 100 kronor, framhållit, att samma förmån borde tillerkännas nu ifrågavarande vaktmästare. Med hänsyn ej mindre till hvad departementschefen sålunda anført än äfven till den omständigheten, att innevarande Riksdag beviljat vaktmästarne i fångvårdsstyrelsen enahanda aflöningsförmåner, som nu af Kungl. Maj:t föreslagits för vaktmästaren vid tandläkarinstitutet, anser sig utskottet böra biträda Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Öfriga aflöningsförmåner hafva ej gifvit utskottet anledning till erinran.

Af utredningen i statsrådsprotokollet angående institutets ekonomiska ställning inhämtas, att polikliniken af Stockholms stad åtnjuter ett årligt anslag af 1,500 kronor, hvilket användes till bestridande af kostnaderna för materiell vid behandlingen af obemedlade sjuka. Enligt hvad departementschefen inhämtat, vore emellertid detta anslag otillräckligt för sitt ändamål, hvadan man torde komma att begära dess förhöjning. Utskottet anser sig för sin del böra uttala, att det vill synas, som om, med hänsyn till den stora fördel för Stockholms stad som är förenad med tillgången till en för obemedlade kostnadsfri sjukbehandling af ifrågavarande slag, från staden borde skäligen kunna erhållas ett anslag ej obetydligt öfverstigande det nu utgående, hvarigenom åtminstone någon nedsättning i de nu ganska höga elevavgifterna möjligen skulle kunna vinnas.

Hvad i här ofvan ej vidrörda delar föreslagits har ej gifvit utskottet anledning till erinran.

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att Riksdagen må

a) godkänna följande aflöningsstat för tandläkarinstitutet:

	K r o n o r				
	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- tillägg	Summa	
För bestridande af inspektorsgöromål	—	—	—	800	
1 lärare i protéslära och tandreglering	3,500	2,000	—	5,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 d:o i tandkirurgi, tillika poliklinikföreståndare	3,000	2,000	—	5,000	
1 d:o i tandfyllningskonst	3,000	1,500	—	4,500	
1 laborator i protéslära och tandreglering, arfvode	—	—	—	3,000	
1 assisterande lärare i tandkirurgi, arfvode	—	—	—	3,000	
1 laborator i tandfyllningskonst, arfvode	—	—	—	3,000	
1 assistent vid protéslaboratoriet, arfvode	—	—	—	1,200	
1 d:o vid polikliniken, arfvode	—	—	—	900	
1 d:o vid tandfyllningslaboratoriet, arfvode	—	—	—	900	
För bestridande af göromål såsom laboratoriebiträde vid protéslaboratoriet	—	—	—	2,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	
För bestridande af sekreterar- och kamrerargöromål	—	—	—	700	
Summa	—	—	—	31,700	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej utgå till honom afvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

b) godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i aflöningsstaten för ordinarie lärare och vaktmästaren upptagna löneförmåner:

att innehafvare af ordinarie befattning vid tandläkarinstitutet skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändring i institutets orga-

nisation eller verksamhet eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende vara pliktig att, med bibehållande af den tjänsteställning och den aflöning han innehar, i enlighet med nya eller förändrade föreskrifter sköta de med befattningen förenade göromål;

att med ordinarie befattning vid tandläkarinstitutet icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid institutet ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej kanslern för rikets universitet uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid institutet, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar ej må uppbäras af tjänst-innehafvare under honom beviljad tjänstledighet, utan skola för denna tid utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, där sådant utgår, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke af universitetskanslern pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej kanslern finner skäligt låta honom uppbära något däraf;

att i fråga om i staten medgifven förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, och för andra förhöjningen, efter ytterligare fem år, på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omnämnda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; skolande ordinarie lärare vid tandläkarinstitutet därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstaggande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägg utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att afgå från tjänsten äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är stadgadt vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen; samt

att den, som tillträder de nya aflöningsförmånerna, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts

bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

c) förklara, att enhvar, som med eller efter ingången af år 1911 tillträder ordinarie befattning vid tandläkarinstitutet, skall vara pliktig att underkasta sig nyssberörda villkor och bestämmelser, samt att de förutvarande innehafvarne af ordinarie lärarbefattningar vid institutet, hvilka icke före viss angifven tidpunkt anmäla, att de vilja underkasta sig den nya aflöningsstaten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

d) medgifva, att befattningshafvares vid tandläkarinstitutet ålderstillägg enligt staten må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg;

e) höja det under anslagen till karolinska medikokirurgiska institutet med rubrik: tandläkarinstitutet, uppförda ordinarie förslagsanslaget från dess nuvarande belopp af: högst 16,000 kronor med 15,700 kronor, eller till: högst 31,700 kronor.

Stockholm den 12 april 1910.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.
